

Zagreb, 27.07.2017.

Javni prostor je javni interes.

Javni prostor ne smije se mijenjati niti uređivati bez javnih rasprava i javnih arhitektonsko-urbanističkih i krajobraznih natječaja, a informiranje i participacija građana su obavezni. Sve drugo nedemokratska je praksa s dugoročno štetnim posljedicama, koju kao odgovorno i kompetentno društvo smatramo neprihvatljivom.

Upozoravamo na dva recentna primjera gdje su spomenute procedure zaobiđene na štetu građana i kvalitete javnog prostora grada: projekt uređenja **parka na Savici** i najava uređenja **poteza od Branimirove tržnice preko Trga žrtava fašizma do Trga burze**.

U slučaju **parka na Savici** grad je napravio korak unaprijed kada je odustao od gradnje crkve, izbjegavši nepotrebno stvaranje konflikta crkvenog i parkovnog sadržaja u istom prostoru. No u duhu poželjnih pristupa planiranju, participacije građana i provedbe javnog arhitektonskog i urbanističkog natječaja, grad je otišao u najmanju ruku nekoliko koraka unazad. Ako uzmemo u obzir snagu zajednice na Savici i njezinu povezanost s parkom kao trenutno najjačim simbolom aktiviranja građana za javni interes u gradu Zagrebu, izostanak informiranja o planovima uređenja parka i neuključenost građana u programiranje njegovog budućeg sadržaja predstavlja nepotreban i nedopustiv propust. Zaobilaženje javnog arhitektonskog i urbanističkog natječaja također je neprihvatljivo.

Istovremeno na Savici postoji i primjer u kojem se grad odlučio za optimalnu proceduru. Na temelju prijedloga i peticije građana, u lipnju 2016. godine proveden je arhitektonsko-urbanistički natječaj za uređenje dijela ulice Ljerke Šram u centralni javni prostor – kvartovski trg. Iako je moguće dodatno uređivati prostor parka na Savici i poboljšavati njegovu kvalitetu, Društvo arhitekata Zagreba smatra kako bi realizacija prvonagrađenog projekta za trg uz tržnicu na Savici bila korisnije ulaganje u javne prostore ove četvrti, kao i potvrda primjene ispravnih procedura.

U slučaju recentnih najava uređivanja **poteza od Branimirove tržnice preko Trga žrtava fašizma do Trga burze**, smatramo da se ovdje također radi o zaobilaženju javnog arhitektonskog i urbanističkog natječaja na štetu prostora i interesa građana. Podržavamo inicijativu pojedinaca i grada da se uredi prostor Branimirove tržnice i da joj se dodijeli kvalitetan sadržaj i identitet, te pozdravljamo ideju da se spomenuti potez uredi uz naglasak na kvalitetan pješački i biciklistički doživljaj. No imajući u vidu značaj prostora i povijesno urbano naslijeđe, inicijative pojedinaca trebaju ostati na razini inicijative, dok je provedba javnog arhitektonskog i urbanističkog natječaja apsolutno nužna za dobivanje najboljeg rješenja.

Smatramo da put do ispravnog rješenja vodi kroz institut javnog natječaja i uz uključivanje građana i lokalne uprave. Sve drugo dugoročno su štetne improvizacije.

S poštovanjem,

Rene Lisac, predsjednik
Društva arhitekata Zagreba